

Louis Armstrong op het podium in 1953

American Songbook

When The Saints Go Marching In

In *American Songbook* nemen we evergreens, muzikale iconen en songs, die een tijdgeest belichamen onder de loep. De soundtrack van New Orleans is geschreven met het bloed, het zweet en de tranen van generaties onderdrukten. Noten bewegen in *The Big Easy* over een toonladder van hoop en vrees. *When The Saints Go Marching In* is de ziel van de stad, rechtstreeks uit Louis Armstrongs hart.

TEKST → ROBERT DE KONING (JOURNEYLISM.NL)

FOTOGRAFIE → DIVERSEN

★ Louis Daniels Armstrong werd, net als die andere grootheid Fats Domino, geboren in New Orleans. “Hij kwam arm ter wereld en stierf rijk. Onderweg deed hij nooit iemand kwaad”, zei Duke Ellington. Hoewel Ellington sprak over Armstrong, hadden zijn woorden ook over de stad kunnen gaan.

Katrina

New Orleans is gebouwd op de schouders van slaven. Het ritme van de stad is een mix van hun lijden en de klanken van immigranten uit Europa, de Cariben en Latijns-Amerika. De stad werd in 1718 gesticht door de Fransen. Iedereen die in de driehonderd jaar nadien – al dan niet gedwongen – hier kwam wonen nam een eigen kleur, smaak en geluid mee. Op 29 augustus 2005 werd het voor het eerst sinds eeuwen stil in de stad. Nadat orkaan Katrina was uitgeraasd, stond het water meer dan 80 procent van de bewoners aan de lippen. Er vielen duizenden doden. De helft van de bevolking vertrok. Het was een keerpunt voor *NOLA*.

Gentrificatie

Lang nadat Katrina was vertrokken, het water was gezakt en de lijken waren geborgen, begon de wederopbouw. De sporen die de orkaan trok, zijn tot op de dag van vandaag zichtbaar. Er zijn gaten in de stad, in families en in buurten geslagen. De stilte die na de storm kwam, is hoorbaar. Gentrificatie doet in de ene wijk muziek verstommen, terwijl in de andere het klinken van glazen en het gebrul van vrijgezellenfeesten de blues doet verschieten van kleur.

The Battlefield

Hoe anders was dit in het jaar waarin Louis Armstrong werd geboren. De buurt waarin hij opgroeide stond bekend als *The Battlefield*. Het was er ruig. Het was er arm. Het was New Orleans in 1901. Armstrong werd opgevoed door zijn oma. Als jonge jongen werkte hij voor een Joods gezin, de Karnoffskys. Met hun voddenkar trokken ze door de stad, begeleid door de vroege klanken van jazz die door de kieren van gebouwen naar buiten sijpelden. Als een spens zoog Louis de noten op. Ze kwamen

Armstrong bezocht in oktober 1949 Nederland: hier de aankomst op Schiphol

'Als een spons zoog Louis de noten op'

er allemaal uit vanaf het moment dat hij, met geld voorgeschoten door mijnheer Karnofsky, een kornet kocht.

Kleurenblind

Met het nieuwverworven blaasinstrument zette Louis Armstrong zijn eerste stappen op het pad naar wereldroem. Via orkestjes op radarboten die de Mississippi afvoeren, ging de weg naar Chicago en New York. Armstrong scoorde hit na hit met klassiekers als *Dream A Little Dream Of Me*, *What a Wonderful World* en *Hello Dolly*. Met zijn schrapende stem en slepende trompet drong hij alle huishoudens in de Verenigde Staten binnen. Zijn muziek was

kleurenblind, geliefd bij zwart en wit. Volgens Bing Crosby was hij "Het begin en het einde van de muziek in Amerika." Zijn opname van het *The Saints* zal daar zeker aan bij hebben gedragen.

Apocalyps

When The Saints Go Marching In is onlosmakelijk verbonden met de zwarte geschiedenis. Armstrong nam zijn versie van het nummer in 1938 op. In tegenstelling tot wat je op het eerste gehoor denkt, is de hymne van origine niet vrolijk. Er wordt gezongen over de Dag des Oordeels, de Apocalyps, aangekondigd door het trompetgeschal van de Aartsengel Gabriel. Het refrein bejubelt hoe 'de heiligen' in gelid de hemelpoorten binnen marcheren. In New Orleans is het populair op begrafenissen. Een zogenaamde *jazz funeral* is niet compleet zonder *The Saints* en *The Saints* zijn zichzelf niet zonder de stem en het trompetgeschal van Louis Armstrong.

'New Orleans is gebouwd op de schouders van slaven'

Louis Armstrong-standbeeld in het Louis Armstrong Park in New Orleans

Parijs

In 2005, na Katrina, zag het er naar uit dat *The Big Easy* onder Armstrongs begeleiding ten grave zou worden gedragen. Maar drie eeuwen muziek laat zich niet het zwijgen opleggen. Zelfs niet door een orkaan van de buitencategorie. Anno 2020 land je op het Louis Armstrong New Orleans International Airport. Vanaf het vliegveld Uber je in twintig minuten naar het feestelijke hart van de stad: The French Quarter met de beroemde c.q. beruchte Bourbon Street. Voor een wat rustigere landing pak je de historische tram naar Magazine Street in The Garden District. Of je gaat net buiten het toeristische centrum 'wintje drinken, kaasje eten, bandje luisteren' bij Bacchanal Fine Wine & Spirits op 600 Poland Ave. Grote kans dat wie eenmaal naar het 'Parijs van het Zuiden' is geweest, er net als Louis Armstrong steeds weer terugkomt. Voor de gumbo, voor de beignets, voor Mardi Gras, voor jazz, voor blues, voor de mensen. New Orleans, *What A Wonderful World*.

Deuren open en spelen maar

The Wall of Sound

The French Quarter